

IDEFISC®

Juridische nieuwsbrief: verschijnt driemaandelijks

© IDEFISC Internationale vereniging met wetenschappelijk doel - Nummer : 105 - Afgiftekantoor: Brussel V - december 2018 - info@idefisc.be

Editoriaal

Alles reglementeren?

De Minister van Justitie heeft sinds zijn aanstelling de wil getoond om de meeste van de belangrijkste wetboeken te vernieuwen, dit met inbegrip van volledige hoofdstukken van het Burgerlijk Wetboek. Er werd ook een ambitieus Wetboek van economisch recht in het leven geroepen.

Deze inspanningen mogen in beginsel lovenswaardig lijken omdat de betrokken teksten vaak zeer oud zijn en omdat de overvloed aan verschillende wetgevingen, vooral op economisch vlak, deze teksten vaak moeilijk te lezen maakt zonder passende coördinatie.

Helaas blijven de gestemde teksten een gebrek vertonen die helaas een constante is in onze wetgeving: de overregulering en het grote aantal sancties voor meer en meer daden wordt alsmaar groter.

Sommige beslissingen van justitie zijn daar op vandaag reeds

het bewijs van: *“iedere burger wordt geacht de wet te kennen”* is pure fictie geworden, aangezien diezelfde specialisten vaak moeten teruggrijpen naar een verregaande studie om het bestaan van sommige wetgevingen terug te vinden en de draagwijdte ervan binnen hun werkterrein te kennen.

Een steeds maar groeiend aantal bepalingen wordt volkomen ontoepasbaar wanneer ze het menselijk absorptievermogen overstijgen. Deze situatie is des te meer onaanvaardbaar als de teksten sancties voorzien, zoals dit momenteel het geval is. Fundamentele regels in het recht zijn dat er *“geen misdrijf zonder wet”* is, en ook geen *“straf zonder wet”*. Deze bepalingen worden dode letter als de wet wel bestaat, maar niet in de praktijk kan gebruikt worden.

Het is jammer dat de mooie inspanning voor de modernisering van de Wetboeken niet gepaard gaat met een wil om het aantal

reglementeringen die straffen voorzien en in het algemeen het aantal gereguleerde activiteiten te verminderen. Helaas gaat de wetgever altijd maar verder in de tegenovergestelde richting.

Het is des te meer jammer dat het effect van reglementering vaak als gevolg heeft dat de meest gerechtvaardigde reglementen zelf uiteindelijk miskend en geschonden worden. Het recht houdt dan op *“gerespecteerd”* te worden, dit in alle betekenissen die aan die laatste term moeten gegeven worden.

Thierry AFSCHRIJFT

De uitvallen van de beer

België is het tweede land van de wereld met de meeste belastingen geworden. Tot op vandaag was het derde in dit triestige klassement.

Nochtans blijft haar regering maar bevestigen dat het de belastingen verlaagd heeft. De realiteit is dat er alsmaar meer wordt uitgegeven en dat de belastingen niet verlagen, terwijl ze zelfs in Denemarken toch een beetje verlaagd zijn.

Deze situatie kan niet uitgelegd worden door een crisis of uitzonderlijke gebeurtenissen. Het is duidelijk een gevolg van een gebrek aan politieke wil om het belastingniveau te doen dalen door zijn duidelijke excessief karakter. De hervorming van de vennootschapsbelasting bijvoorbeeld was expliciet bedoeld als “neutraal”, wat in regeringstaal wilt zeggen dat het geen enkele belastingverlaging met zich mee kon brengen, aangezien de verlaging van de tarieven gecompenseerd werd door de verhoging van de grondslag.

Hetzelfde wat betreft de fameuze “tax shift” naar de personenbelasting, die een eenvoudige, en trouwens bescheiden, verschuiving was van de fiscale last van sommige belastingplichtigen naar anderen.

Op fiscaal gebied heeft de voorbije legislatuur dus tot niets gediend.

Editoriaal

Alles reglementeren?	1
Wanneer spreekt men echt van een belastbare schenking, als de « schenker » niet langer leeft dan drie jaar na de overdracht van fondsen?	4
Nieuwe verplichtingen voor jaarrekeningen en de schenkingen van verenigingen en stichtingen	5
Grensarbeiders: tolerantie van 69 dagen in plaats van 15 vanaf 2019?	6
Erf-overeenkomsten en voorafgaande schenkingen: geen fiscaal gevolg (Waals Gewest)	7
De fiscus buigt: de « opgesplitste aankopen » zullen gemakkelijker aan het schenkingsrecht ontsnappen	9
EBA: binnenkort mogelijk om een deel van de onterecht geëiste heffing te recupereren?	11
Onroerende goederen in het buitenland: België nogmaals veroordeeld	12
De zaak Proboss: een dure, dure rechtszekerheid?	14

Wanneer spreekt met echt van een belastbare schenking, als de « schenker » niet langer leeft dan drie jaar na de overdracht van fondsen?

Het is algemeen geweten dat de bedragen die het voorwerp waren van een schenking opnieuw moeten opgenomen worden in het vermogen van de nalatenschap dat onderworpen is aan successierechten als de overleden schenker niet langer leeft dan drie jaar na de schenking en dat deze niet vrijwillig ter registratie werd aangeboden voor het overlijden.

Het is duidelijk niet zo dat, om artikel 7 van het Wetboek van Successierechten te kunnen toepassen, de administratie niet alleen het bestaan van de fondsenoverdracht moet bewijzen, maar dat zij ook een *positief* bewijs moeten voorleggen dat het weldegelijk om een schenking gaat (met intentie te begiftigen, of “animus donandi”), eerder dan om een andere schenking om een andere reden dan de intentie om te belonen.

We stellen echter regelmatig vast dat de ontvanger die bevoegd is

voor de inning van de successierechten, in het kader van de controle van de neergelegde aangifte van nalatenschap, vaak de neiging heeft om de bankuittreksels van de drie laatste jaren van de overledene te doorlopen om alle afhalingen en “*onduidelijke*” fondsenoverdrachten aan te duiden en daarna aan de erfgenamen te vragen om aan te tonen dat het niet om schenkingen ten gunste van hen gaat (maar bijvoorbeeld over bedragen die door de overledene werden gebruikt of voor de betaling van zijn facturen).

Bij gebrek hieraan zouden deze bedragen verondersteld worden de belastinggrondslag voor de berekening van de successierechten te verhogen. Zo zien we vaak dat de ontvangers vragen om facturen op naam van de overledene voor te leggen, die volstaan om die overdrachten te dekken.

In werkelijkheid is deze manier van handelen niet wettelijk.

We kunnen erfgenamen die met dergelijke aanvragen geconfronteerd worden, enkel maar aanraden om deze aanvragen met de grootste zorg te onderzoeken, ook al bevinden zij zich op dat ogenblik waarschijnlijk in een moeilijke situatie gezien ze een naaste verloren hebben: in tegenstelling tot wat de brief van de Ontvanger kan doen denken, is het inderdaad niet aan de erf-

genamen om aan te tonen dat de bedragen, waarvan de bestemming niet bepaald wordt door de bankuittreksels, geen schenkingen ten gunste van hen zijn, maar het is daarentegen aan de Ontvanger om aan te tonen dat er in hoofde van de overledene een vrijgevighedsgedachte bestond om hen te bevoordelen, als deze bedragen aan hen werden overgedragen (alook het feit dat deze bedragen hen weldegelijk werden toegekend, als het gaat over geldafhalingen in speciën en geen overschrijvingen).

“*Diegenen die een naaste gehuisvest hebben op hun eigen kosten en die geen bepaalde bedragen hebben ontvangen van de gehuisveste persoon, zullen dus twee keer nadenken vooraleer te aanvaarden dat de fiscus deze bedragen als belastbare schenkingen beschouwt: een “schenking” die wordt toegekend in ruil voor huisvesting of verzorging is geen schenking in de juridische zin van het woord en is dus niet belastbaar.*”

In dit kader verwijzen we naar een arrest van het Hof van Berge van Bergen dat momenteel

nog niet werd uitgegeven, dat, op 7 juni 2017, deze principes exact heeft toegepast door het Kantoor van Nalatenschappen van Charleroi terug te fluiten, gezien dit dubbel bewijs niet voldoende werd geleverd.

Nochtans had de overledene in het geval dat aan het Hof van Beroep werd voorgelegd, weldegelijk verschillende bedragen aan de erfgenamen overgedragen, maar het Hof was van mening dat het feit dat de overledene gedurende zeven jaar voor haar overlijden bij de begunstigen van deze bedragen gelogeed had, alle kosten betaald, uitsloot dat de toekenning van deze bedragen als een schenking kon beschouwd worden.

Volgens het Hof betrof het integendeel een daad onder bezwarende titel in hoofde van de overledene, zijnde bedragen die werden toegekend ter vergoeding of ten minste ter compensatie voor de ontvangst en huisvesting, wat voor de overledene een burgerlijkrechtelijke of natuurlijke verplichting inhield en geen schenking.

We moeten ook noteren dat de erfgenamen niet moesten bewijzen dat het in dit geval weldegelijk om de uitvoering van een burgerrechtelijke of natuurlijke verplichting ging; het bewijs van deze feiten (huisvesting en zorgen die aan de overledene werden gegeven gedurende de ze-

ven laatste jaren) was voldoende opdat het Hof van Beroep zou oordelen dat de fiscale administratie door het niet voldoende aantonen dat de bedragen die ontvangen werden door de erfgenamen als schenkingen vanwege de overledene konden gekwalificeerd worden, het vermoeden niet kon invoeren dat voorzien is in artikel 7 van het Wetboek van Successierechten, wat de herintegratie van schenkingen die tijdens de drie jaar voor het overlijden werden gedaan in het vermogen dat onderworpen is aan successierechten mogelijk maakt, wanneer ze niet geregistreerd werden.

Diegenen die een naaste gehuisvest hebben op hun eigen kosten en die geen bepaalde bedragen hebben ontvangen van de gehuisveste persoon, zullen dus twee keer nadenken vooraleer te aanvaarden dat de fiscus deze bedragen als belastbare schenkingen beschouwt: een “schenking” die wordt toegekend in ruil voor huisvesting of verzorging is geen schenking in de juridische zin van het woord en is dus niet belastbaar.

Séverine SEGIER

Nieuwe verplichtingen voor jaarrekeningen en de schenkingen van verenigingen en stichtingen

Op 31 augustus laatstleden heeft de Ministerraad een voorontwerp van wet goedgekeurd die het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen en de wet die het Wetboek van vennootschappen en verenigingen introduceert wijzigt en die diverse bepalingen bevat betreffende de schenkingen en de jaarrekeningen van verenigingen en stichtingen.

Dit voorontwerp van wet voert twee essentiële wijzigingen door aan het huidige stelsel, zijnde enerzijds, de veralgemening van de verplichting op het neerleggen van jaarrekeningen van verenigingen en stichtingen, ongeacht hun grootte, en anderzijds, de verplichte registratie van schenkingen van meer dan 3.000 euro.

Volgens het persbericht dat op 31 augustus laatstleden verscheen, zou dit ontwerp “*het antwoord bevatten op de vraag van de gezaghebbende Financiële Actiegroep die reeds herhaaldelijk aan België liet weten dat de financiële transparantie snel moest versterkt wor-*

den, teneinde verschillende vormen van criminaliteit, zoals afzetting, witwassen en de financiering van terrorisme, beter te kunnen voorkomen en bestrijden¹.

1. Veralgemening van de verplichting tot neerlegging van de jaarrekeningen

Tot op vandaag moeten enkel de “grote” en “zeer grote” verenigingen en stichtingen hun jaarrekeningen opstellen volgens het model van verkorte of volledige jaarrekeningen zoals vastgelegd voor verenigingen en stichtingen en moeten zij deze neerleggen bij de Nationale Bank van België. De “kleine” verenigingen en stichtingen van hun kant mogen zich beperken tot het houden van een vereenvoudigde boekhouding waarin minstens de mutaties in contant geld of op de rekening worden opgenomen, volgens het model vastgelegd door de Koning en hun jaarrekeningen neerleggen op de griffie van de rechtbank van koophandel.

Het voorontwerp van wet voorziet voortaan een veralgemening van de verplichting tot het neerleggen van jaarrekeningen van verenigingen en stichtingen bij de Nationale Bank van België en dit, ongeacht hun grootte.

2. Verplichte registratie van schenkingen boven 3.000 €

De schenkingen van meer dan 3.000 euro, ontvangen of gedaan,

Dit voorontwerp van wet voert twee essentiële wijzigingen door aan het huidige stelsel, zijnde enerzijds, de veralgemening van de verplichting op het neerleggen van jaarrekeningen van verenigingen en stichtingen, ongeacht hun grootte, en anderzijds, de verplichte registratie van schenkingen van meer dan 3.000 euro.

rechtstreeks of onrechtstreeks, vanuit of naar het buitenland, moeten voortaan geregistreerd worden in een schenkingsregister. Het voorontwerp van wet zegt echter wel dat dit schenkingsregister niet publiek zal gemaakt worden.

Het voorontwerp van wet werd voor advies overgemaakt aan de Raad van State.

Ziedaar nog een hoop informatie die de Staat zich eigen zal kunnen maken onder het mom van een zogenaamde “bescherming tegen terrorisme”, een argument dat vaak wordt ingeroepen om de macht van de Staat nog groter te maken.

Chloé BINNEMANS

Grensarbeiders: tolerantie van 69 dagen in plaats van 15 vanaf 2019?

Sinds vele jaren eigent de fiscale administratie zich het recht toe om beroepsinkomsten van loontrekkenden die in België wonen en hun beroepsactiviteiten in het Groothertogdom Luxemburg uitoefenen, te belasten.

Dit standpunt is in strijd met artikel 15 van het Verdrag ter voorkoming van de dubbele belasting dat tussen België en het Groothertogdom Luxemburg werd afgesloten, volgens welk de bezoldigingen van een loontrekkende die in België woont en die in het Groothertogdom Luxemburg werkt enkel in het Groothertogdom belast worden.

De Belgische fiscale administratie eist het bewijs dat de loontrekkende activiteit weldegelijk fysiek wordt uitgeoefend op Luxemburgs grondgebied.

Als de loontrekkende het gevraagde bewijs niet kan voorleggen, wordt hij een tweede keer belast in België.

Een minnelijk akkoord van 16 maart 2015 voorziet echter een tolerantiedrempel van 24 werkdagen voor wat betreft de fysieke aanwezigheid buiten de gewoontelijke Werkstaat.

Voor alle duidelijkheid, Luxemburg behoudt zijn volledige belastingbevoegdheid als de duur van de activiteiten die buiten Luxemburg worden uitgeoefend minder dan 25 dagen per jaar is.

Het aantal werkdagen per jaar dat de Belgische grensarbeiders zullen mogen presteren van bij hen thuis zou moeten opgetrokken

Het aantal werkdagen per jaar dat de Belgische grensarbeiders zullen mogen presteren van bij hen thuis zou moeten opgetrokken worden van 24 naar 69 volgens een (nog te bevestigen) akkoord dat uitgaat van de Waalse gewestregering.

De maatregel die als bedoeling heeft het thuiswerk te vergemakkelijken, werd door Johan Van Overtveldt, de Belgische federale minister van Financiën, aanvaard, maar de Luxemburgse executieve moet haar akkoord nog geven om deze verandering te valideren.

worden van 24 naar 69 volgens een (nog te bevestigen) akkoord dat uitgaat van de Waalse gewestregering.

De maatregel die als bedoeling heeft het thuiswerk te vergemakkelijken, werd door Johan Van Overtveldt, de Belgische federale minister van Financiën, aanvaard, maar de Luxemburgse executieve moet haar akkoord nog geven om deze verandering te valideren.

Het moet nog blijken of het akkoord, zoals we konden lezen in de media, effectief zal zijn vanaf 2019, aangezien sommigen, zoals het OBG-L syndicaat, eraan herinnerd hebben dat naast het internationale fiscale recht, vanuit het oogpunt van het sociaal recht deze keer, er ook rekening moet gehouden worden met het Europees Reglement (883/2004) betreffende de coördinatie van de sociale zekerheidsstelsels binnen de Europese Economische Ruimte, dat zegt dat een grensarbeider die meer dan 25% van zijn werktijd fysiek in het land van zijn woonplaats uitoefent, hij van rechtswege zal onderworpen zijn aan de sociale zekerheid van het land waar hij woont, zijnde België in dit geval...

Pascale HAUTFENNE

Erfovereenkomsten en voorafgaande schenkingen: geen fiscaal gevolg (Waals Gewest)

De laatste maanden verschenen berichten in de pers over een incoherentie die zou kunnen voortvloeien uit de – belangrijke - beslissing van de burgerlijke wetgever om de realisatie van erfovereenkomsten bestemd voor het behoud van de familiale verstandhouding na de erfenis te omkaderen. Deze burgerlijke bepalingen konden inderdaad gezien worden als onjuist, gelet op de fiscale bepalingen inzake schenkingsrechten op roerende middelen.

Op fiscaal gebied hebben de schenker en de begiftigde de keuze om de roerende schenking die zij wensen te doen al dan niet te registreren.

Indien deze schenking niet geregistreerd is en de schenker leeft nog drie jaar daarna, dan zal de schenking vrijgesteld worden van successierechten (en schenkingsrechten).

Indien de schenker binnen de drie jaar sterft, zonder dat de schenking geregistreerd werd, dan zullen er successierechten

verschuldigd zijn op het bedrag van de schenking.

Een van de principes van burgerlijke erfovereenkomsten is om de schenkingen die in het verleden door de auteurs van de overeenkomst werden gedaan te melden aan de mede-ondertekenaars van die overeenkomst. Een ander principe is dat deze, om geldig te zijn, moeten geregistreerd zijn.

Met deze verplichte registratie van de overeenkomst rees de volgende vraag: moeten de schenkingen die niet vooraf geregistreerd werden, maar in dergelijke overeenkomst, die zelf moet geregistreerd worden, vermeld worden, beschouwd worden als zijnde op dat moment ook automatisch geregistreerd (terwijl dit misschien oorspronkelijk niet de wens was van de partijen – wat de betaling niet opportuun zou maken – en/of terwijl de termijn van drie jaar die op fiscaal gebied van toepassing is, misschien reeds verlopen is – wat de betaling zinloos zou maken)?

Dit kon voor diverse technische redenen gedacht worden, ook als het duidelijk niet ging over de intentie van de burgerlijke wetgever – en nog minder deze van de fiscale wetgever, die zich tot op heden nog niet had uitgesproken over de kwestie.

Voortaan stelt het Waals Wetboek van Successierechten op uitdrukkelijke manier niet-geregistreerde schenkingen die in een geregistreerde erfovereenkomst vermeld staan, vrij van registratierechten.

Met andere woorden, een niet-geregistreerde schenking die in een geregistreerde erfovereenkomst vermeld staat, zal op het moment van deze registratie niet onderworpen worden aan een verplichte heffing van schenkingsrechten.

Op vandaag is het echter een gedane zaak in Wallonië, aangezien het Waals Gewest zopas beslist heeft om de fiscale wetgeving te verduidelijken teneinde deze aan te passen aan het bestaan van erfovereenkomsten.

Voortaan stelt het Waals Wetboek van Successierechten op uitdrukkelijke manier niet-geregistreerde schenkingen die in een geregistreerde erfovereenkomst vermeld staan, vrij van registratierechten.

Met andere woorden, een niet-geregistreerde schenking die in een geregistreerde erfover-

eenkomst vermeld staat, zal op het moment van deze registratie niet onderworpen worden aan een verplichte heffing van schenkingsrechten.

Dit houdt natuurlijk de toepassing van de fiscale bepalingen met betrekking tot de overlevingstermijn van drie jaar niet tegen, wat wel een kwestie blijft die volledig onafhankelijk is van het bestaan van een eventuele burgerlijke erfovereenkomst.

We kunnen de kwestie voortaan dus als volgt weergeven:

- de niet-geregistreerde schenkingen (zelfs al zijn ze vermeld in een erfovereenkomst) blijven verder de belastinggrondslag vormen voor de successierechten in geval van overlijden van de schenker binnen de drie jaar na de schenking;
- de registratie van de schenking maakt het mogelijk dit risico te vermijden, tegen betaling van schenkingsrechten (aan een tarief tussen 3,3 en 5,5 % in het Waals Gewest), onafhankelijk van het eventuele bestaan van een erfovereenkomst;
- de roerende schenkingen die meer dan drie jaar voor het overlijden gedaan werden, blijven definitief vrijgesteld van successierechten,

waarbij het bestaan van een eventuele erfovereenkomst dus zonder gevolg blijft;

- als een roerende schenking vermeld is in een erfovereenkomst die, krachtens de wet, geregistreerd zal moeten worden, dan zal deze geen andere fiscale behandeling krijgen dan deze die gegeven wordt aan een roerende schenking die niet in dergelijke overeenkomst vermeld wordt.

Séverine SEGIER

De fiscus buigt: de « opgesplitste aankopen » zullen gemakkelijker aan het schenkingsrecht ontsnappen

Het successierecht wordt in principe enkel gevestigd op « *hetgeen in de erfenis van een inwoner van het koninkrijk zit* », met andere woorden de goederen die zich op de dag van zijn overlijden in zijn vermogen bevinden. Teneinde elke ongeoorloofde procedure te vermijden waarmee een toekomstige erfopvolger aan successierechten had kunnen ontsnappen, heeft de wetgever een reeks ficties ingevoerd die ervoor moeten zorgen dat goederen die op het ogenblik van het overlijden niet meer in de erfenis zaten, toch geacht worden daar deel van uit te maken.

Dat is het geval van artikel 9 van het Wetboek van Successierechten² die gericht is op de “opgesplitste aankopen” van onroerend goed waarmee de ouders het vruchtgebruik van een gebouw kopen, terwijl de kinderen er de naakte eigendom van verwerven met fondsen die voordien door de ouders aan de kinderen werden gegeven. In de praktijk laat deze techniek ouders toe om een onroerend goed aan hun kinderen over te dragen

en zo op geoorloofde manier de betaling van successierechten te ontlopen, door het eenvoudige spel van ruilverkaveling van eigendom die plaatsvindt op het ogenblik van het overlijden van de laatste ouder. Bij dat overlijden dooft het vruchtgebruik uit en wordt het kind volle eigenaar van het goed.

Om dit soort procedures te beperken, stelt artikel 9 W.Succ. een weerlegbaar vermoeden in volgens welke de derde (in dit geval, het kind) verondersteld wordt de naakte eigendom te hebben verworven met fondsen die aan de overledene toebehooren en acht bijgevolg dat het onroerend goed in volle eigendom in de erfenis zit en door het kind via legaat verkregen wordt.

De wet zegt echter dat dit vermoeden niet van toepassing is als de derde kan aantonen dat de aankoop geen verdoken schenking in zijn voordeel is. Om dit vermoeden te weerleggen, moet de naakte eigenaar dus aantonen dat hij over de fondsen beschikte om de naakte eigendom te kopen en dat hij die fondsen daarvoor heeft gebruikt, en dit, bijvoorbeeld, door aan te tonen dat hij de naakte eigendom gekocht heeft met middelen die hij vooraf van de overledene gekregen had. In dat geval “zal de aankoop geen enkele schenking bedekken” aangezien deze voor de gesplitste aankoop gebeurd is.

² Art 9 W.Succ. : « De [...] onroerende goederen, verkregen ten bezwarende titel voor het vruchtgebruik door de overledene en voor de blote eigendom door een derde, [...] worden, voor de heffing van het uit hoofde van de nalatenschap van de overledene eisbaar successierecht en recht van overgang bij overlijden, geacht in volle eigendom in dezes nalatenschap voorhanden te zijn en door de derde als legaat te zijn verkregen, tenzij het bewezen wordt dat de verkrijging [...] niet een bedekte bevoordeling ten behoeve van de derde is.» en art.2.7.1.0.7 VCF.

JA, MAAR ...

De gesplitste aankoop in onroerend goed is sinds vele jaren een doelwit van de fiscus, waardoor de fiscale administratie zich de bevoegdheid heeft toegekend om aan de wet bijkomende voorwaarden toe te voegen die moeten vervuld worden om het vermoeden van artikel 9 W.Succ. te weerleggen. Zo moest de gesplitste aankoop volgens de fiscus beantwoorden aan één van deze twee voorwaarden:

- ofwel moest de voorafgaande schenking geregistreerd zijn en onderworpen aan de betaling van de registratierechten voorzien voor schenkingen;
- ofwel moest aangetoond worden dat de begunstigde van de schenking vrij over de fondsen³ had kunnen beschikken (met andere woorden, er moest aangetoond worden dat er geen causaal verband bestond tussen de schenking en de gesplitste aankoop).

Op 12 juni 2018 heeft de Raad van State het standpunt nr. 15004 van de Vlaamse fiscale administratie ("VLABEL") over het te leveren tegenbewijs in geval van gesplitste aankoop, vernietigd. Gezien noch de wet, noch de voorbereidende werken de registratie van een schenking in België opleggen en dat een fictiebepaling op

een strikte manier moet geïnterpreteerd worden, kan er volgens de Raad van State uit artikel 2.7.1.0.7 van de VCF niet worden afgeleid dat de schenking die de gesplitste aankoop voorafgaat, maar als tegenbewijs zal worden aanvaard voor zover ze in België geregistreerd werd. Met andere woorden, het tegenbewijs kan geleverd worden door een schenking waarvoor geen enkel registratierecht betaald werd. In haar persbericht van 15 juni 2018 heeft VLABEL bevestigd dat: "*dit arrest directe gevolgen heeft. De Vlaamse fiscale autoriteiten zullen het vernietigde standpunt niet meer toepassen in de dossier die in de toekomst zullen behandeld worden*" (vrije vertaling).

“*De Minister van Financiën heeft onlangs bevestigd dat de fiscale administratie zich in lijn zou zetten met het arrest van de Raad van State, zodat het voortaan zou volstaan om aan te tonen dat de datum van de schenking voor de gesplitste aankoop viel om het vermoeden van artikel 9 W.Succ. te weerleggen.*”

Het was nog afwachten wat het standpunt van de twee andere gewesten zou zijn...

De Minister van Financiën heeft onlangs bevestigd dat de fiscale administratie zich in lijn zou zetten met het arrest van de Raad van State, zodat het voortaan zou volstaan om aan te tonen dat de datum van de schenking voor de gesplitste aankoop viel om het vermoeden van artikel 9 W.Succ. te weerleggen.

Dat is een correcte toepassing van het gelijkheidsbeginsel van de belasting dat zegt dat "*geen enkele belasting mag gevestigd worden dan door de wet*". Uit dat beginsel leiden we af dat de fiscale wetten strikt moeten geïnterpreteerd worden. Het standpunt van de fiscale administratie was niet geoorloofd aangezien ze een bijkomende voorwaarde toevoegde aan de wettekst die voor de weerlegging van het vermoeden enkel het bewijs eiste van het bestaan van een schenking die de gesplitste aankoop voorafging.

Chloé BINNEMANS

EBA: binnenkort mogelijk om een deel van de onterecht geëiste heffing te recupereren?

De laatste jaren hebben vele belastingplichtigen een procedure voor fiscale regularisatie opgestart (“EBA bis” of “EBA ter”), teneinde hun persoonlijke fiscale toestand met betrekking tot middelen gehouden in het buitenland te regulariseren.

In het kader van die procedures voor fiscale regularisatie was er vaak sprake van Luxemburgse bankrekeningen die interesten opleverden (op obligaties, termijnrekeningen, enz.) waarop een “Europese roerende voorheffing” werd geheven die tot 35% van het bedrag van inkomsten kon oplopen, dit in uitvoering van de spaarrichtlijn. Deze richtlijn liet de belastingplichtigen die in een Europese Lidstaat wonen en die roerende middelen hadden die dergelijke roerende inkomsten aan interesten in het Groothertogdom opleverden, te kiezen tussen de aangifte en de anonimiteit van hun buitenlandse middelen.

In het eerste geval hield de keuze in dat hun bank aangifte deed van het bestaan van deze buitenlandse middelen bij de Staat waar ze wonen.

In het tweede geval hield het de heffing door de bank in, op anonieme wijze, van een “heffing voor de Staat van woonst”, waarvan 75% voorbehouden was voor België, aan een tarief dat tot 35% opliep tussen 2011 en 2014, wat toch niet te verwaarlozen valt.

In het kader van de procedures van fiscale regularisatie had deze heffing van 35% op de buitenlandse inkomsten, weldegelijk geheven ten laste van de belastingplichtige, niet mogen toegerekend worden op het bedrag dat aan de Belgische Staat moest gestort worden, wat onlogisch is gezien de Belgische Staat reeds 75% van die 35% had ontvangen en dus door de regularisatie opnieuw de roerende belasting ontving, vermeerderd met een boete, voor diezelfde inkomsten.

Daar vloeide dus een dubbele fiscale punctie uit op de betrokken interesten, waarbij de Belgische Staat echter speelde op het woord “heffing” om daaruit af te leiden dat het niet zou gaan om een “belasting” en dat er bijgevolg juridisch gezien geen enkele toerekening mogelijk zou zijn.

De Europese Commissie heeft recent laten weten dat ze een aanvraag tot informatie zou sturen naar België om de redenen te onderzoeken waarom de Belgische Staat de toerekening van deze Europese heffing weigerde.

Indien de procedure die de Commissie opgestart heeft, voortgezet wordt, met andere woorden als de Commissie van België geen antwoord krijgt waarmee ze tevreden is, dan is het mogelijk dat het dossier aanhangig wordt gemaakt voor het Hof van Justitie van de Europese Unie die binnen enkele jaren hierover een arrest zal vellen.

Voor de op fiscaal vlak in België wonende belastingplichtige zou deze procedure echter te laat afgerond kunnen zijn.

De betrokken jaren zijn inderdaad al van lang geleden en de procedure voor ambtshalve ontheffing die kan gebruikt worden om de belastingplichtigen te helpen een eventueel teveel aan betaalde Belgische belastingen te recupereren, is slechts gedurende vijf jaar open vanaf 1 januari van het jaar waarin de belasting gevestigd werd.

Voor de inkomsten van het jaar 2011 bijvoorbeeld, die het voorwerp zouden geweest zijn van een “EBA ter” afgesloten in 2013, is deze termijn dus slechts open tot 31 december 2018; Nu is wel het zeker dat er voor deze vervalddag geen enkel arrest van het HJEU zal zijn.

Dergelijke aanvraag tot ontheffing van ambtswege kan echter ingediend worden bij wijze van conservatoire maatregel en kan daarna in afwachting gezet wor-

den van een belangrijkere evolutie op Europees niveau. We kunnen de belastingplichtige inderdaad niet verwijten dat hij zijn beroep "te vroeg" heeft ingediend (voor het ontstaan van een belangrijke evolutie op Europees niveau) maar deze zal daarentegen onherroepelijk verworpen worden als hij "te laat" wordt ingediend (na het verlopen van de termijn van 5 jaar).

“

De personen die een "EBA bis" of een "EBA ter" hebben neergelegd, betreffende de inkomsten uit interesten voor belangrijke bedragen, zouden er dus belang kunnen bij hebben om hun dossier opnieuw te openen, om na te kijken of ze deze onjuiste dubbele belasting op hun interesten niet zouden kunnen proberen te recupereren.

”

Bijvoorbeeld voor het tweede semester van dat jaar 2011, is de financiële inzet, volgens het soort interesten die werden ontvangen, 26,25% van de interest die werd ontvangen door de Belgische belastingplichtige die de regularisatieaangifte heeft gedaan,

aangezien deze Belgische belastingplichtige het voorwerp is geweest van een heffing, op deze inkomsten, van 35%, waarvan 26,25% toekwam aan de Belgisch Staat - terwijl de belastingplichtige aan de Belgische Staat ten gevolge van de regularisatieaangifte opnieuw een roerende belasting betaald heeft van 15% of 20%, op diezelfde inkomsten en dat de Europese heffing hierop had moeten toegerekend worden, wat eenvoudigweg door de Belgisch Staat werd geweigerd in het kader van de regularisaties.

De personen die een "EBA bis" of een "EBA ter" hebben neergelegd, betreffende de inkomsten uit interesten voor belangrijke bedragen, zouden er dus belang kunnen bij hebben om hun dossier opnieuw te openen, om na te kijken of ze deze onjuiste dubbele belasting op hun interesten niet zouden kunnen proberen te recupereren.

Séverine SEGIER

Onroerende goederen in het buitenland: België nogmaals veroordeeld

De Belgisch fiscale wetgeving belast in hoofde van de op fiscaal vlak in België wonende belastingplichtigen, de onroerende inkomsten die zij verondersteld worden verworven te hebben door het simpele feit dat ze eigenaar zijn van een gebouw, op een andere manier al naargelang dat het gebouw in België of in het buitenland gevestigd is (zelfs als het gebouw niet verhuurd is).

We kennen het terugkerende probleem van compatibiliteit van deze verschillende manier van belasting met het Europees recht al sinds vele jaren. Als het goed in België gevestigd is, is enkel een beperkte belasting met als grondslag het kadastraal inkomen van toepassing, voor zover het goed niet bezet is of enkel door natuurlijke personen bezet is die het niet gebruiken voor hun beroepsactiviteit. In het buitenland daarentegen wordt de belasting geheven op een (over het algemeen) hogere grondslag, aangezien het de hypothetische huur betreft van het buitenlands goed. Deze huurwaarde moet conform zijn

met de huurmarkt terwijl het kadastraal inkomen in België dat verre van is.

Deze verschillende fiscale behandeling, die voorzien is in artikel 7 van het Belgisch Wetboek van inkomstenbelastingen, is een inbreuk op het vrije verkeer van kapitaal, een vrijheid die gegarandeerd wordt door het Verdrag van de Europese Unie alsook door de akkoorden die van kracht zijn binnen de Europese Economische Ruimte (EU + IJsland, Noorwegen, Liechtenstein).

Om deze discriminatie te doen stoppen, zouden alle onroerende inkomsten op dezelfde manier moeten behandeld worden, of ze nu afkomstig zijn van een goed in België of van elders in de EER.

Het enige redelijke criterium zou zijn zich te aligneren op het officiële fictieve inkomen dat in de meeste lidstaten wordt toegekend aan gebouwen met het oog op de toepassing van lokale onroerende belastingen (op het inkomen of het fortuin); zich aligneren op een marktwaarde die niet door de Staat wordt bepaald, zou opnieuw vele debatten doen ontstaan over de bepaling van de normale huurwaarde van een gebouw dat niet vaak verhuurd is, of enkel tijdens het toeristisch seizoen wordt verhuurd (debatten die trouwens mo-

menteel gehouden worden gezien de actuele opstelling van het artikel 7 van het Wetboek).

België houdt echter momenteel elke wettelijke hervorming om te voldoen aan het recht van de Unie af. De Europese Commissie, die zich daarvan bewust is, is in 2017 een procedure

“

De manier waarop de administratie inderdaad van plan is de buitenlandse inkomsten uit die onroerende eigendommen wilt gaan belasten, is niet conform met het Europese recht en kan dus betwist worden op grond van een vaste rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie.

”

gestart voor het Hof van Justitie van de Europese Unie en het Hof van Justitie heeft zich op 12 april 2018 uitgesproken en herhaalde daarbij dat als een wetgeving van een Lidstaat onverenigbaar is met het recht van de Unie, deze niet door de nationale rechtbanken mag toegepast worden.

De fiscale administratie houdt zich duidelijk Oost-Indisch doof; daarentegen kunnen de hoven en rechtbanken van de rechterlijke macht deze vaste

rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie niet negeren.

Als men weet dat Belgische autoriteiten lijsten krijgen van goederen van Belgische inwoners in andere Lidstaten, in het kader van de automatische en verplichte informatie-uitwisseling, en dat vele belastingplichtigen onlangs een aanvraag tot informatie of een voorstel tot wijziging van hun aangifte hebben gekregen, voor gebouwen in hun bezit in andere Lidstaten, dan is deze kwestie opnieuw actueel.

De manier waarop de administratie inderdaad van plan is de buitenlandse inkomsten uit die onroerende eigendommen wilt gaan belasten, is niet conform met het Europese recht en kan dus betwist worden op grond van een vaste rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie.

Séverine SEGIER

De zaak Proboss: een dure, dure rechtszekerheid?

De zaak PROBOSS waarover gesproken wordt in de pers is een opmerkelijke illustratie van administratieve distorsies die veroorzaakt worden door de erosie van het basisbeginsel van scheiding der machten voor wat betreft de fiscale materie. Als we de executieve, de fiscus dus, zichzelf als normatieve autoriteit laten uitroepen en als deze executieve bovendien meer tweehoofdig is, zoals in België, zijn conflicten waarvan de belastingplichtige het eerste slachtoffer is, onvermijdbaar.

Het beginpunt is een wet van 26 maart 1999 die een specifiek belastingstelsel vastlegt voor de aandelenoptieplannen; deze plannen maken het voor een onderneming mogelijk om haar personeel of haar leiders geïnteresseerd te houden door gratis aankoopopties toe te kennen, die recht geven op de aankoop van effecten van de onderneming zelf, of van een andere onderneming, en dit aan voorwaarden die in de toekomst mogelijk voordelig kunnen zijn.

Het gaat over een soort financiële weddenschap: de belasting gebeurt onmiddellijk, op een forfaitair bedrag, bij de toekenning van de opties en de werk-

nemer/leider zal er later misschien een voordeel uithalen (of zal misschien een verlies oplopen, of nog beslissen de aandelen niet aan te kopen).

Indien er een verlies wordt opgelopen, of als de aandelen uiteindelijk niet worden aangekocht, zal de belasting betaald geweest zijn op een belastbare grondslag die, in werkelijkheid, niet in het vermogen van de werknemer/leider zal opgenomen worden – maar de belasting zal sowieso definitief blijven.

Niettemin, en als er winst werd gerealiseerd, zal de werknemer/leider de belasting slechts betaald hebben op een belastinggrondslag die verlaagd werd in vergelijking met het bedrag van de belasting.

In het kader van deze wet heeft de vennootschap PROBOSS een financieel product voorgesteld die vooral gericht is naar de kleine BVBA's en hun leiders. Een van de verkoopargumenten van de vennootschap was dat het voorgestelde financieel product de expliciete goedkeuring had gekregen van de Dienst van Voorafgaande Beslissingen in fiscale zaken, want deze vennootschap had, met als doel de rechtszekerheid, uitdrukkelijk aan de DVB gevraagd om zich uit te spreken over de fiscale conformiteit van het gecommercialiseerde product.

De DVB had de vennootschap hierop een positief antwoord gegeven.

De fiscus heeft echter zopas aan tientallen zaakvoerders van BVBA's een bericht van wijziging gestuurd waarin vermeld stond dat het voorgestelde financieel product in werkelijkheid niet conform zou geweest zijn met het fiscale regime voorzien door de wet van 26 maart 1999, dat de DVB ten onrechte uit gegaan is van de genomen voorafgaande beslissing en dat

“

Dit is dus een goede reden om geen akkoord te sluiten met de fiscus over de belasting van het gewijzigde bedrag, in ruil voor de schrapping van die verhogingen. Het zou inderdaad jammer zijn om zich over te geven dat die vorm van administratieve chantage waarvan het bestaan op zich bijzonder onaanvaardbaar is.

”

ze gevraagd werden om een wijziging te aanvaarden van hun belastbare inkomsten die bestaan uit de volledige waarde van de toegekende opties (en niet alleen het wettelijk forfait). De wijziging werd voorgesteld

met – en dat is het toppunt! - een vermeerdering van 50% van verhogingen, voor inbreuk gepleegd met de bedoeling om de belasting te ontduiken.

Ziehier dus een situatie waarin de Dienst Voorafgaande Beslissingen haar goedkeuring geeft op het fiscaal regime dat door een belastingplichtige voorbehouden wordt voor een bepaald financieel product, en waar de fiscale administratie enkele jaren later geen rekening houdt met de vermeende rechtszekerheid die aan belastingplichtigen werd gegeven door een voorafgaande beslissing, om deze te belasten.

Het is niet de eerste en niet de laatste keer dat de centrale fiscale administratie en de Dienst Voorafgaande Beslissingen tegenover elkaar staan in dergelijke debatten, wat bij de belastingplichtigen die dachten vertrouwen te mogen hebben in de procedure van voorafgaande beslissing een gevoel van verraad en administratieve deloyaliteit nalaat.

In het kader van deze wijzigingsprocedures gaat de administratie zover dat ze ervan uit gaan dat de belastingplichtigen die gebruik gemaakt hebben van deze alternatieve vergoedingsmanier, dit gedaan hebben met als doel de belasting te ontduiken, een verklaring waarvan de absurditeit wraakroepend is,

aangezien hij in strijd is met het feit dat net over die verrichting een voorafgaande fiscale beslissing gevraagd wordt.

Wat de vraag betreft om te weten of de DVB of de centrale fiscale administratie gelijk heeft over de interpretatie die gegeven wordt aan de fiscale wet, hierover zullen de rechtsinstaties beslissen.

In afwachting daarvan moeten de belastingplichtigen die betrokken zijn door deze reeks wijzigingen zich er inderdaad van bewust zijn dat de administratie in geen geval hun kwade trouw mag inroepen in dergelijke omstandigheden.

Naar onze mening kan dit soort geschil overigens leiden tot de twee volgende oplossingen:

- ofwel dat de interpretatie die de DVB gegeven heeft wordt gezien als correct en de belasting mag dus niet opgelegd worden;
- ofwel wordt het standpunt van de centrale fiscale administratie als correct gezien en in dat geval is de Staat, omwille van het feit dat ze een misleidende voorstelling van rechtszekerheid aan de belastingplichtige hebben gegeven, verantwoordelijk tegenover hem voor de vergoeding van de schade – het bedrag van de

bijkomende belasting – dat bijgevolg die bijkomende kost aan belastingen in hoofde van de belastingplichtige zal compenseren.

Dit is dus een goede reden om geen akkoord te sluiten met de fiscus over de belasting van het gewijzigde bedrag, in ruil voor de schrapping van die verhogingen. Het zou inderdaad jammer zijn om zich over te geven dat die vorm van administratieve chantage waarvan het bestaan op zich bijzonder onaanvaardbaar is.

Séverine SEGIER

IDEFISC

Tel. : 02/646 46 36

Fax : 02/644 38 00

**IDEFISC wordt uitgegeven
door Thierry AFSCRIFT**
in samenwerking met
Pascale HAUTFENNE hoofdredacteur
en

Chloé BINNEMANS
Séverine SEGIER

Verantwoordelijke uitgever:

Thierry AFSCRIFT
Lensstraat 13
1000 Brussel

Internet

<http://www.idefisc.be>

Volgend nummer:

Maart 2019

Wil u Idefisc per e-mail
ontvangen, stuur dan
uw e-mailadres naar
info@idefisc.be.

De door Idefisc gepubliceerde infor-
matie is louter informatief. Het betreft
geen juridisch advies aangaande
welbepaalde situaties.

Deze uitgave is tevens verkrijgbaar
in het Frans. Indien u de Franse tekst
wenst te ontvangen, kan u een e-mail
sturen aan info@idefisc.be. Wij passen
onze databank vervolgens in die zin
aan.

Design by Artwhere
www.artwhere.be